

Twee maal stemmen bij verkiezingen Duitsland

14 januari 2025



Op 23 februari zijn er verkiezingen in Duitsland. De gang naar de stembus komt voor Duitsland in een zeer onrustige en economisch slechte periode. De 'energiewende', de massa-immigratie, de oorlog in Oekraïne, de stijgende werkeloosheid en kosten van levensonderhoud hebben de maatschappelijke en politieke verhoudingen op scherp gezet.

Foto: Brug over de Spree tussen regeringsgebouwen in Berlijn (EZAZ)

Ontslag minister was de druppel

Het ontslag van minister van Financiën [Christian Lindner \(FDP\) ontslagen](#) door Scholz was de druppel die de vertrouwens-emmer deed overlopen. In een verklaring zei Scholz dat *“minister Lindner te vaak wetten heeft geblokkeerd op een manier die niet relevant is”*. Scholz beschuldigt FDP-leider Lindner van onverantwoordelijkheid. *“Te vaak heeft hij zich ingelaten met kleinzielige partijpolitieke tactieken. Te vaak heeft hij mijn vertrouwen geschonden”*, [aldus het ZDF](#).

Lindner zei daarentegen in een [persverklaring](#) dat Scholz hem vroeg de schuldenrem (grens van maximale overheidsschuld) op te heffen. Lindner weigerde dat omdat het een grondwettelijke bepaling betreft.

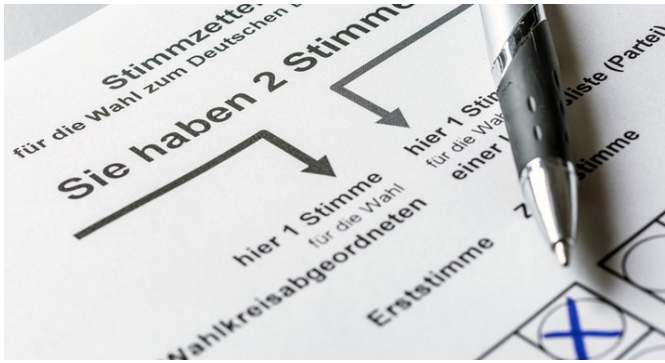
Lindner wil een andere economische politiek. Volgens Lindner heeft Olaf Scholz de zorgen van de burger te lang verwaarloosd.



Stemmen werkt anders in Duitsland

De verkiezingen in Duitsland verlopen anders van bij ons.

Bij de Bondsdagverkiezingen zet de kiezer niet één maar twee kruisjes op het stembiljet: met de eerste stem beslist de kiezer welke politicus uit zijn/haar kiesdistrict als afgevaardigde in de Bondsdag moet komen. De helft van de zetels in de Bondsdag wordt toegewezen via deze directe mandaten; de andere helft via de nationale lijsten van de partijen. Deze stellen in elke deelstaat kandidaten voor de Bondsdag voor.



De tweede stem wordt door de kiezer toegekend aan een partij. De tweede stem heeft meer gewicht, omdat deze de machtsverhoudingen in het parlement bepaalt: het aantal zetels voor elke partij.

De Bondsdag telt over het algemeen 598 zetels, maar dat aantal is niet altijd hetzelfde. [Momenteel telt de Bondsdag 733 leden](#). Dit komt door de 'overhangende mandaten': als een partij bijvoorbeeld 100 zetels krijgt op grond van de 'tweede stem', maar 110 van haar kandidaten rechtstreeks door de 'eerste stem' zijn gekozen, mogen deze tien extra kandidaten in de Bondsdag komen. Om te voorkomen dat de andere partijen hierdoor worden benadeeld, krijgen ze ook een percentage extra zetels toegewezen.

Met ingang van 2023 is het [kiesstelsel echter gewijzigd](#). Het maximum aantal zetels is nu vastgelegd op 630 zetels. De zogenoemde 'Overhang en egalisatiemandaten' komen te vervallen.



Bron [wahlen.info](http://www.wahlen.info)

Huidige zetelverdeling: SPD de grootste

Momenteel is de sociaaldemocratische SPD [de grootste in de Duitse Bondsdag](#), met het conservatieve CDU als goede tweede.

De verwachting is dat de komende verkiezingen een grote verschuiving in het politieke spectrum te weeg zal brengen. Verwacht wordt zowel een hang naar zekerheid, door stemmen op het CDU (partij van oud-kanselier Merkel) en aan de andere kant een toename van stemmen voor de rechtsconservatieve AfD.

Of een andere stembusuitslag een grote verschuiving in de actuele politiek zal veroorzaken is de vraag. Duitsland is met handen en voeten gebonden aan internationale afspraken, maar staat ook onder aanzienlijke druk van de Verenigde Staten ten aanzien van haar geopolitieke ambities aangaande Rusland en China.

Op deze website houden wij u op de hoogte van de ontwikkelingen in aanloop naar de verkiezingen van 23 februari 2025.